

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 7(135) lipiec 2023, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Zwrot podatku akcyzowego

Ustawa z dnia 9 maja 2023 r. o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, który wykorzystywany jest do produkcji rolnej, wprowadza korzystne zmiany dla rolników.

Więcej na str. 2-4

Zjazd Samorządowców 2023

Zapraszamy samorządowców, ich rodziny, mieszkańców naszej gminy, a także sympatyków Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich do uczestnictwa w kolejnej edycji Zjazdu Samorządowców, który w tym roku odbędzie się w Gminie Koszarawa.

Więcej na str. 10

W sierpniu będzie się działo...

Zapraszamy na sierpniowe wydarzenia kulturalne: XXIV Juzyne na Holi, imprezę "Między dawnymi a nowymi czasy" oraz Dożynki Gminne.

Więcej na str. 12

Wakacyjna wymiana młodzieży

Zakończyła się wakacyjna wymiana dzieci z parnerskich gmin, w ramach której przygotowywana jest atrakcyjna kolonia letnia. Podczas gdy młodzież z Gminy Kępice przyjeżdża w góry i zwiedza atrakcje turystyczne w okolicy, grupa wychowanków z naszych szkół podstawowych wyjeżdża na Pomorze.

Więcej na str. 10-11

Rządowy Program Odbudowy Zabytków

Wśród projektów, które otrzymały dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, znalazły się wnioski złożone przez Gminę Bystra-Sidzina.

Więcej na str. 5

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 1 do 30 lipca 2023 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina i zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina, wójt wydał zarządzenia w sprawach:

1. powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania przetargowego na remont nawierzchni dróg gminnych na terenie Gminy Bystra-Sidzina,

2. powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania przetargowego na budowę stacjonarnego miasteczka rowerowego na działce 38/10, położonej przy Szkole Podstawowej w Sidzinie,

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. na użyczenie gruntu – część działki nr ewid. 18/16 o powierzchni 336m², położonej w Bystrej Podhalańskiej, przylegającej do budynku OSP Bystra Podhalańska, podczas realizacji projektu pn. „Remont i wyposażenie pomieszczeń pełniących funkcje rekreacyjno-kulturalne”, zawarta z OSP w Bystrej Podhalańskiej,

2. na udzielenie dotacji na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie Bystrej Podhalańskiej, zawarta z osobą fizyczną,

3. na udzielenie pomocy finansowej na wykonanie dokumentacji prawnej, dotyczącej dwóch spółek leśnych, położonych w obrębie Sidziny, zawarta z Powiatem Suskim,

4. na udzielenie dotacji celowej na zakup elementów odzieży ochronnej oraz sprzętu ratowniczo-gaśniczego,

zawarta z OSP w Bystrej Podhalańskiej,

5. na wykonanie dokumentacji projektowej pn. „Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania budowy przedszkola wraz ze żłobkiem w miejscowości Sidzina, zawarta z firmą „Eta” Sp. z o.o.,

6. na sprząatanie pomieszczeń biurowych Urzędu Gminy Bystra-Sidzina, z osobą fizyczną,

7. na udzielenie dofinansowania na wymianę niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe zawarta z osobą fizyczną,

8. na wykonanie alejki na cmentarzu w Sidzinie,

9. na udzielenie dotacji celowej na podniesienie przygotowania operacyjnego jednostki, zawarta z OSP w Sidzinie,

10. na przyłączenie do sieci dystrybucyjnej obiektu oświetlenia ulicznego, zlokalizowanego na działce 18304/1 w Sidzinie, zawarta z Tauron Dystrybucja.,

11. na bezpłatne użyczenie nieruchomości o powierzchni 38,40m² w Sidzinie w celu rozbudowy zbiornika wyrównawczego wody, zawarta ze Spółką Wodociągową Sidzina-Centrum,

12. na pełnienie nadzoru inwestorskiego podczas remontu drogi rolnej „Na Pańskim” w Bystrej Podhalańskiej,

13. na opracowanie projektów stałej organizacji ruchu oraz przygotowanie postępowania przetargowego wraz z kompletem dokumentów dla zadania pn. „Modernizacja infrastruktury drogowej Gminy Bystra-Sidzina”. (A.N.)

NOWE ZASADY ZWROTU PODATKU AKCYZOWEGO W SIERPNIU 2023 ROKU

Ustawa z dnia 9 maja 2023 r. o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 965). wprowadza korzystne zmiany dla rolników tj. zwrot akcyzy za paliwo rolnicze w kwocie 2 zł do 1 litra oleju napędowego.

W przypadku wniosków złożonych do Wójta Gminy Bystra-Sidzina w sierpniu br. dopłaty do paliwa rolniczego zakupionego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2023 r., będą się składać z dwóch części:

- pierwsza część to zwrot akcyzy za paliwo rolnicze w kwocie 1,46 zł za każdy zakupiony litr oleju napędowego;

- druga część dopłat do paliwa rolniczego będzie przyznawana jako dodatkowa pomoc w kwocie 0,54 zł do każdego litra oleju napędowego.

Do wniosku należy dołączyć faktury VAT albo ich kopie, które stanowią dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2023 r. Tak jak do tej pory rolnicy będą mogli otrzymywać zwrot akcyzy do paliwa rolniczego na każdy hektar użytków rolnych oraz do utrzymywanego bydła. Od sierpnia 2023 r. o dopłaty będą mogli występować także hodowcy: świń, owiec, kóz i koni, którzy zakupili paliwo rolnicze od 1 sierpnia 2022 r. do 31 lipca 2023 r. (osobny wniosek).

Procedura i warunki ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju

napędowego zużywanego do produkcji rolnej w II naborze wniosków w 2023 roku:

1. Od dnia 1 sierpnia 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. producent rolny może złożyć:

1) wniosek o zwrot podatku wraz z fakturami VAT (lub

ich kopiami) potwierdzającymi zakup oleju napędowego do produkcji rolnej w okresie od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r. do limitu niewykorzystanego w I naborze wniosków przysługującego w 2023 r. w ilości 110 l/1 ha UR i 40 l/1 DJP bydła,

oraz jeżeli posiadał w 2022 r. świnię, owcę, kozy lub/i konie:

2) wniosek z fakturami VAT (lub ich kopiami) potwierdzającymi zakup oleju napędowego w odniesieniu do świń, owiec, kóz lub/ i koni w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 lipca 2023 r. do limitu przysługującego w 2023 r. w ilości 4 l/ 1 szt. świń i 40 l/1 DJP owiec, kóz i koni.

W przypadku ubiegania się w II terminie składania wniosków przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do bydła, do wniosku o zwrot podatku dołącza się dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca 2022 roku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk bydła na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U z 2023 r. poz. 356 i 965), na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. poz. 2727). W przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do świń, owiec i kóz do wniosku o zwrot podatku dołącza się dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie świń lub liczbie dużych jednostek przeliczeniowych owiec lub kóz będących w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca 2022 roku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk owiec/kóz na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie informacji zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. poz. 2727). Do wniosku o zwrot podatku składanego w II terminie składania wniosków w 2023 r. w odniesieniu do koni, zamiast dokumentu wydanego przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dołącza się oświadczenie producenta rolnego o średniej rocznej liczbie dużych jednostek

przeliczeniowych koni będących w posiadaniu tego producenta w 2022 r. ustalonej na podstawie ilości posiadanych koni w ostatnim dniu każdego miesiąca 2022 r. i podzielonej przez 12 w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

2. Za producenta rolnego uznaje się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

3. Za gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione lub zakrzewione na użytkach rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

4. W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zgoda będzie wyrażana we wniosku i nie dotyczy współmałżonków).

5. W przypadku, gdy producent rolny podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, we wniosku o zwrot podatku akcyzowego podaje się numer z tego rejestru. Wzór wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (w odniesieniu do użytków rolnych i bydła) został ogłoszony w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 2466). Na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest również dostępny edytowalny formularz wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w 2023 roku w odniesieniu do świń, owiec, kóz i koni, producent rolny składa wniosek na formularzu udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

6. Faktura powinna spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931 z późn. zm.).

7. Kwotę zwrotu podatku akcyzowego w II terminie składania wniosków ustala się jako iloczyn ilości oleju napędowego zakupionego do produkcji rolnej, wynikającej z faktur VAT oraz stawki zwrotu do 1 litra wynoszącej:

- 2 zł/ 1 litr ON dla mikro, małych lub średnich przedsiębiorstw rolnych na podstawie faktur zakupu ON w okresie 01.02.2023 r. – 31.07.2023 r.

- 1,46 zł / 1 litr ON dla dużych przedsiębiorstw rolnych, na podstawie faktur zakupu ON w okresie 01.02.2023 r. – 31.07.2023 r.

- 1,20 zł/l ON dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw rolnych posiadających w 2022 r. świnie, owce, kozy i konie na podstawie faktur zakupu ON w okresie 01.08.2022r. – 31.01.2023 r. z tym, że kwota zwrotu podatku nie może być wyższa niż suma:

1) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, pozostającego limitu na II nabór wniosków z liczby 110 na 1 ha i powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, wskazanej w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne według stanu na dzień 1 lutego 2023 roku,

2) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, pozostającego limitu na II nabór wniosków z liczby 40 na 1 DJP bydła oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego w 2022 roku,

3) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego (1,20 zł/ 1 litr ON zakupionego

w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. i 2,00 zł/ litr ON zakupionego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2023 r.), liczby 4 oraz średniej rocznej liczby świń będących w posiadaniu producenta rolnego w 2022 roku,

4) kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego (1,20 zł/ 1 litr ON zakupionego w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. i 2,00 zł/ litr ON zakupionego w okresie od 1 lutego do 31 lipca 2023 r.), liczby 40 oraz średniej rocznej liczby dużych jednostek przeliczeniowych owiec, kóz lub koni będących w posiadaniu producenta rolnego w 2022 roku.

8. Przy ustalaniu limitu nie uwzględnia się gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej oraz gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

9. Wójt Gminy wydaje decyzję ustalającą wysokość zwrotu podatku akcyzowego w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Wypłata zwrotu podatku akcyzowego nastąpi w terminie od 2 do 31 października 2023 r. (B.M.)

Informacja o podjętych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa

W ramach współpracy Gminy Bystra-Sidzina z Komisariatem Policji w Jordanowie, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom informujemy, iż po dokonanej analizie zagrożeń występujących na podległym Komisariatowi Policji w Jordanowie rejonie, zostały wyznaczone priorytetowe zadania na okres od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r. dla miejscowości Bystra Podhalańska i Sidzina. Jako miejsce zagrożone wyznaczono rejon „Na Pańskim” w miejscowości Bystra Podhalańska oraz w rejonie parkingu przed kościołem w Sidzinie.

W związku z powyższym, w ramach współpracy, w razie ujawnienia aktów wandalizmu, przypadków spożywania alkoholu wbrew przepisom Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu

Alkoholizmowi, używania nieprzystojnych słów, zanieczyszczania miejsc publicznych przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu, zakłócenia ładu i porządku publicznego, prosimy o powiadamianie Komisariatu Policji w Jordanowie o zaistniałych zdarzeniach (tel. 47 832 83 00).

Uwagi, opinie oraz proponowane rozwiązania proszę kierować bezpośrednio do dzielnicowego Bystrej Podhalańskiej Komisariatu Policji w Jordanowie sierż. Mateusza Nalepy tel. 662 035 242; e-mail: mateusz.nalepa@sucha-beskidzka.policja.gov.pl oraz dzielnicowego Sidziny mł. asp. Krzysztofa Tomczyka tel. 662 036 495; e-mail: krzysztof.tomczyk@sucha-beskidzka.policja.gov.pl

ZEBRANIE WIEJSKIE SOŁECTWA SIDZINA,

**odbędzie się w dniu 6 sierpnia 2023 roku (niedziela) o godz. 12:00
w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Sidzinie**

Zwracamy się z prośbą do mieszkańców gminy Bystra-Sidzina o udrożnienie pasów drogowych przy drogach gminnych, które przylegają do prywatnych posesji (usunięcie gałęzi drzew i krzewów) w celu zachowania bezpiecznego przejazdu dla służb ratunkowych i mieszkańców. Prosimy także o zachowanie bezpiecznej prędkości przy kierowaniu pojazdami mechanicznymi, po drogach publicznych, w tym także gminnych - często usytuowanych w gęstej zabudowie domów. Pamiętajmy, że korzystają z nich również piesi. Dbajmy o bezpieczeństwo swoje i innych!

Warsztaty wokalne Chóru Vox Cordis

Od 1 marca do 25 maja bieżącego roku Chór Vox Cordis z Bystrej Podhalańskiej uczestniczył w cyklu warsztatów chóralnych, prowadzonych przez panią Ksenię Miśkiewicz - absolwentkę Akademii Muzycznej w Krakowie na Wydziale Dyrygentury Chóralnej oraz podyplomowych studiów chórmystrzowskich w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

Wymiana doświadczeń podczas prowadzonych zajęć wokalnych, pomaga rzucić inne światło na wykonywane utwory. Praca nad nowym repertuarem umożliwiła zaprezentowanie chórzystów podczas powiatowego koncertu "Stabat Mater", który w tym roku zorganizowany został w Łętowni. Odpowiednie ćwiczenia wokalne, w czasie których w sposób szczególny uwagę zwracano na

prawidłową emsję głosu oraz pracę nad właściwym oddechem, z pewnością będą miały długofalowy efekt, który pozwoli w dłuższej perspektywie podnieść poziom reprezentowany przez chór. Niewątpliwie też, nabyte umiejętności będą przydatne podczas przygotowywania się do VII Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Chóralnej „SACRA ECCLESIAE CANTIO” w Tarnowie, w którym nasz chór Vox Cordis zamierza wziąć udział. Przeprowadzenie warsztatów było możliwe dzięki dofinansowaniu, udzielonemu przez Gminę Bystra-Sidzina w ramach wniosku, złożonego przez Chór Vox Cordis w zakresie współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na jej terenie. (A.N.) Fot. R. Wróbel

Zabytkowe kapliczki zostaną odrestaurowane

Ogłoszono wyniki naboru do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Wśród blisko 5 tysięcy projektów, które otrzymała dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, znalazły się wnioski złożone przez Gminę

Bystra-Sidzina. Miło nam poinformować, że dzięki pozyskanym środkom odrestaurowane zostanie 5 zabytkowych kapliczek na naszym terenie. Całkowita wartość inwestycji wynosi 620 000,00 zł, przy ok. 2% wkładu własnego, tj. 12 550,00 zł. Prace obejmą pełną konserwację:

- kapliczkę przedstawiającą św. Jana Nepomucena - na roli Ciopałowej,
- kapliczkę przedstawiającą postać Matki Bożej ze zdjętym z Krzyża Jezusem na rękach - na roli Krupowej,
- kapliczkę z wizerunkiem na dole płaskorzeźby św. Matki Boskiej, Józefa, Kazimierza, Jana Nepomucena, a na górze z figurą Serca Pana Jezusa - na Sołtystwie,
- kapliczkę z rzeźbą św. Jana Nepomucena, Katarzyny i Wawrzyńca, na górze figurą Matki Boskiej Nieustającej Pomocy - na roli Wronowej,
- kapliczkę z figurą Chrystusa, płaskorzeźbą Matki Bożej Niepokalanie Poczętej, św. Kunegundy, św. Józefa z Dzieciątkiem - na roli Traczowej.(A.N.)

Podsumowanie działalności VI kadencji Małopolskiej Izby Rolniczej

Członkowie Rady Powiatowej MIR w Suchej Beskidzkiej oraz Oświęcimiu w dniu 11 lipca spotkali się na wspólnym posiedzeniu, które miało miejsce w Skansenie w Sidzinie. Uczestnikami byli rolnicy delegaci MIR oraz zaproszeni goście, a wśród nich Jacek Płaza Kierownik ARiMR w Suchej Beskidzkiej, Jacek Kamiński Kierownik PT KRUS w Suchej Beskidzkiej i Wojciech Wójcik Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wadowicach.

Wójt Gminy Stanisław Tempka przywitał rolników i zaproszonych gości, zaprezentował ciekawe miejsce jakim jest Skansen w Sidzinie.

Prezes MIR Ryszard Czaicki przedstawił przybyłych rolników, tych z powiatu oświęcimskiego którzy gospodarują nawet na 300 ha, ale też z naszego powiatu hodowców bydła czy trzody chlewnej. Następnie przedstawił aktualną sytuację w rolnictwie oraz omówił sprawy związane z wyborami do Izby Rolniczych.

Obrady miały miejsce w niecodziennym miejscu, w sidzińskim Skansenie, gdzie pani dyrektor Jadwiga Czarny serdecznie przyjęła gości, oprowadzając po obiekcie

i prezentując w interesujący sposób, ze znaną sobie swadą to co kryje sidziński Skansen. Uczestnicy obrad po trudnych dyskusjach na temat problemów dzisiejszego rolnictwa, przenieśli się w świat naszych przodków i choć na tę chwilę odeszli od swoich problemów. (J.T.) Fot. J. Totoś

Co słysząc w Skansenie w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej?

Dużo! Tu cały czas coś się dzieje - instytucja kultury Gminy Bystra Sidzina, jaką jest znajdujące się w Sidzinie na Binkówce muzeum, gromadzi i prezentuje wszelkie ślady bytności przeszłych pokoleń, żyjących na tym terenie. Utworzony w 1963 roku niewielki skansenik, niegdyś filia Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej, od 2009 roku działający, jako samodzielna instytucja kultury Gminy Bystra Sidzina. Skansen posiada blisko 1000 sztuk eksponatów, elementów naszej kultury, należących do przeszłych pokoleń, jak również zbiory bibliograficzne i różne opracowania, dotyczące wielu aspektów szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego regionu. Zbiory są prezentowane i udostępniane licznie zwiedzającym skansen gościom (w 2022 roku ponad 8000 gości). Wśród zabytków kultury materialnej oprócz eksponatów ruchomych znajdują się budynki drewniane, w tym chałupy, oraz inne zabudowania pomocnicze. Cechujący się niezwykle ciekawymi zbiorami, architekturą i bardzo ciekawą historią skansen, ciągle się rozwija. Od 2009 roku na terenie jednostki, został zrekonstruowany młyn wodny, który uruchomiono w 2017 roku. W 2012 roku na terenie muzeum została zrekonstruowana, przeniesiona z Bystrej Podhalańskiej chałupa wraz z zabudowaniami gospodarczymi. Powstała zadaszona wiata z grillem, a przestrzeń skansenu ozdobiła woda, zgromadzona w jeziorach. Zaś w 2014 roku, teren skansenu, wieczorem rozświetliła latarnia. W latach 2017-2019 zostały odrestaurowane istniejące w skansenie chałupy,

wzbogacono ekspozycje o urządzenia multimedialne, założono wizyjny monitoring terenu. Wszystkie te działania zrealizowano dzięki udziałowi w projekcie "SKANSENOVA- systemowa opieka nad dziedzictwem w Małopolskich Muzeach na wolnym powietrzu".

Dzięki różnym działaniom promocyjnym, skansen zyskał popularność. Wśród gości przybywających na nasz teren z różnych zakątków świata, korzystających m.in. z zajęć warsztatowych, organizowanych w skansenie, jednostka może poszczycić się bardzo dobrymi opiniami i popularnością. To dzięki niej, Skansen w Sidzinie Muzeum Kultury Ludowej stał się jednym z wyróżnionych w konkursie „Skarby Małopolski” w 2022 roku.

Okres od czerwca 2022 r. do czerwca 2023 r. to bardzo

pracowity rok, w którym na terenie skansenu powstał kolejny obiekt. Tym razem, to chałupa Fajfra, translokowana z Bystrej Podhalańskiej. W bardzo krótkim czasie trzeba było uporać się z wieloma procedurami i wykonać szereg prac od podstaw, poprzez wykonanie wszelkich instalacji, po techniczny odbiór budynku.

Dzięki staraniom, pracy i pomocy wielu życzliwych ludzi, budynek powstał, został wykończony i wyposażony we wszelkie media. Do zrobienia pozostały jedynie jeszcze „kosmetyczne” drobiazgi, lecz nawet mimo to, nowy obiekt prezentuje się imponująco.

Ściany wewnątrz budynku stanowią przestrzeń ekspozycyjną i wystawową. Zaś obszerne, ogrzewane pomieszczenie daje jednostce zupełnie nowe możliwości, takie jak: organizowanie spotkań, szkoleń, konferencji itp.

Od kwietnia tego roku, główne wejście do skansenu dla zwiedzających, zostało przesunięte o ok. 100 metrów od dawnego wejścia, w kierunku centrum wsi. Przekraczając nową bramę, goście Skansenu przemierzają krótką ścieżkę, prowadzącą przez las i mostek na urokliwym, górskim potoku, który zaprowadzi ich wprost do biura skansenu.

Do dyspozycji gości skansenu jest także stół z szachownicą i szachami do gry w plenerze, mobilny grill, a także służące rekreacji urządzenia sportowe i leżaki, by odpocząć i zregenerować siły w sielskiej atmosferze i odgłosach szmerzącego potoku.

Serdecznie zapraszamy do korzystania ze skansenowej przestrzeni.

Zapraszamy na relaks w każdej dostępnej formie. Może to być zwiedzanie ekspozycji, udział w zajęciach edukacyjnych, czy też relaks i rekreacja w pełnej krasie w przepięknych, jedynych w swoim rodzaju okolicznościach skansenowej przyrody.

Zachęcamy abyście przywozili, przyprowadzali swoje rodziny, gości, by móc szczerzyć się tym co nas wyróżnia - tożsamością kulturową i nieocenionym pięknem i bogactwem naszego dziedzictwa.

Jak mówi motto skansenowych działań „Nie można budować przyszłości nie pamiętając o przeszłości i swoich korzeniach”.

Jan Paweł II

(J.Cz.) Fot A. Nieużytek

Do tańca i do różańca

Nie od dziś wiadomo że działające na terenie gospodynie, są zawsze i wszędzie gdzie potrzeba. Stosownie do okazji śpiewają, gotują, kręcą filmy, pieką ciasta, występują, promują gminę, prezentują lokalne potrawy i pielęgnują tradycję.

Panie ze Stowarzyszenie Gospodyń "Sidzinianki", są żywym przykładem popularnego powiedzenia: „do tańca i do różańca”. Bardzo twórczy i intensywny czas tegorocznego lata, upływa gospodyniom niezmiennie szybko, gdyż są na pełnych obrotach, godząc obowiązki domowe, zawodowe i wszystkie inne z działaniami stowarzyszenia, w którego życiu czynnie uczestniczą. Ćwiczą śpiew, gotują, pieką i wszelkie podejmowane przedsięwzięcia organizują logistycznie. Na samym początku czerwca, Sidzinianki były uczestniczkami

„Pikniku rodzinnego”, zorganizowanego przez Szkołę Podstawową i Przedszkole Publiczne w Sidzinie. Panie, na swoim stoisku prezentowały dania kuchni regionalnej.

Na zaproszenie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Podbabiogórze w Suchej Beskidzkiej, członkinie Stowarzyszenia Gospodyń Sidzinianki w Sidzinie wzięły udział w Festiwalu Potraw Tradycyjnych „Podbabiogórskie smaki”. Przygotowane stoisko wypełnione zostało

potrawami regionalnymi, które najpierw były prezentowane, a następnie podane do degustacji. Działo się to w dniach 7 i 8 lipca w Makowie Podhalańskim. Stoły wszystkich gospodyń aż ugięły się od wszelkiego dobra. Podczas festiwalu, przygrywał zespół „Zbyrcok”. W tym czasie odbywały się także wyścigi samochodowe Mistrzostw Polski: Valvoline - Rajd Małopolski.

9 lipca, trzeba było wyprodukowaną masowo „prażonką”, ciastem w ilości przekraczającej średnie wyobrażenie i pyszną kawą zapęłnić stoisko podczas imprezy plenerowej „Traktoriada”, odbywającej się w Sidzinie. Pogoda była piękna, ludzi masa i wszystko zjedzone.

16 lipca natomiast, jak co roku, gospodynie wzięły czynny udział w odpustowej sumie. Z okazji święta Matki Bożej Szkaplerznej, bogatsza oprawa liturgii, zgodnie z wielowiekową tradycją, zawierała tradycyjne pieśni do Matki Boskiej Szkaplerznej, które w sposób szczególnie uroczysty wybrzmiały w sidzińskiej świątyni, u stóp Matki Boskiej Sidzińskiej.

*Witaj Pani, my poddani do nóg padamy;
Lecz nie inne mamy prośby, które składamy,
Tylko serca skruszone,
Oddaję uniżone.
Z takiej dani, śliczna Pani,
Bacz być kontenta.*

*Jest to jawna, żeśmy z dawna dług zaciągali,
Gdyśmy z czystych macierzystych rąk szkaplerz wzięli
I dobrze nam w tej barwie,
Bo tych piekło nie zarwie,
Co szkaplerzem jak puklerzem,
Są uzbrojeni.*

*Ale za te tak bogate orderu znaki,
Cóż Ci damy? Nic nie mamy- ziemskie żebraki!
Tylko duszę i ciało:
Weźże i to, choć mało;
A tak będzie głośno wszędzie,
Żeśmy poddani.*

W niedzielę 23 lipca, „Sidzinianki” znowu na wyjeździe, prezentowały swoje umiejętności kulinarne. Tym razem stoisko z pysznym jedzonkiem przygotowane zostało podczas Małopolskiego Festiwalu Smaku, którego kolejna edycja odbyła się w ogrodach suskiego zamku. Jadła wszelkiego był ogrom, poza tym konkursy, zabawy i muzyka. Wśród liczного grona mieszkańców, gości, samorządowców, szerokie uznanie i zachwyty kubków smakowych wśród degustatorów wzbudzały zaprezentowane na pięknej desce „Sidzińskie sery”.

Panie ze Stowarzyszenia Gospodyń Sidzinianki” nie zwalniają tempa i już planują kolejne przedsięwzięcia. Tym razem związane z projektem dofinansowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz inne działania, ale o nich następnym razem... (J.Cz.) Fot. SG "Sidzinianki"

TiN zwiedza ciekawe miejsca

Stowarzyszenie "Tradycja i Natura" w miesiącach letnich zorganizowało dwie wspaniałe wycieczki, w których udział wzięli członkowie, a także nie należący do stowarzyszenia mieszkańcy gminy Bystra-Sidzina.

27 czerwca odbyła się wycieczka w rejon Gór Świętokrzyskich. Pierwszym miejscem na trasie była Jaskinia Raj, uznana za jedną z najpiękniejszych krasowych jaskiń naszego kraju. Kolejnym i w zasadzie najważniejszym punktem programu było Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego w Nowej Słupi. W drodze powrotnej w Miechowie uczestnicy zwiedzili i zapoznali się z historią Bazyliki Grobu Bożego, nazywanego "Polską Jerozolimą".

Kolejny wyjazd miał miejsce 27 lipca, a jego celem była Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego Guido w Zabrze, gdzie przewodnicy zapoznali uczestników wycieczki z warunkami pracy górników. Poznanie tego miejsca i wejście w rolę górnika było niesamowitym przeżyciem dla wszystkich. Drugą część wyjazdu obejmowała zwiedzanie osiedla Nikiszowiec. Jest to jedno z największych historycznych i architektonicznych osiedli Katowic. Wybudowane w latach 1908-1918 jako osiedle dla górników. Wpisane w 1978 r. do rejestru zabytków, a w 2011 r. uznane za pomnik historyczny. (Tekst i fot. Zarząd Stowarzyszenia TiN)

XXVII MIĘDZYNARODOWY ZŁAZ SAMORZĄDOWCÓW

26 sierpnia 2023 roku, na trasie XXVII Międzynarodowego Złazu Samorządowców spotkamy się w gminie Koszarawa, rozlokowanej jest w dolinie na styku Beskidu Makowskiego i Żywieckiego, z dala od miast - ale to właśnie ta ustronność stanowi o jej wyjątkowym charakterze.

Celem złazu jest tworzenie wśród wspólnoty samorządowej przyjaznej atmosfery, integracji społeczności lokalnej, mieszkającej po obydwu stronach granicy polsko-słowackiej, promowanie górskich miejscowości, podziwianie piękna krajobrazów i przyrody oraz zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu i uprawiania turystyki.

Zapraszamy samorządowców, ich rodziny, mieszkańców naszej gminy, sympatyków Stowarzyszenia Gmin Babiogórskich do uczestnictwa w złazie.

Po przemierzeniu pieszej trasy na terenie rekreacyjnym przy Gminnym Ośrodku Kultury w Koszarawie o godzinie 13.00 zostanie odprawiona uroczysta msza święta w intencji uczestników Złazu i mieszkańców należących do

Stowarzyszenia, po której organizatorzy zapraszają na wspólny poczęstunek, konkursy i zabawę.

Chęć uczestnictwa w Złazie należy zgłosić w Urzędzie Gminy Bystra-Sidzina (pokój nr 14 – biuro rady) lub pod nr tel. 18 26 81 220 do 17 sierpnia br.

Po trwającej pandemii powracamy do wymiany dzieci i młodzieży

W dniach 20 - 28 lipca 2023 r. odbyła się letnia wymiana młodzieży z gmin partnerskich. Uczniowie z gminy Kępice gościli w Szkole Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej, a z terenu naszej gminy w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Przytoku.

Młodzież z Kępic odwiedziła atrakcyjne miejsca w naszej okolicy. Pierwszy dzień obozu spędzili na szalonej zabawie w Energylandii. W kolejnych dniach weszli na Babią Górę, zwiedzili Skansen - Muzeum Kultury Ludowej w Sidzinie, gdzie wzięli udział w warsztatach wypiekania rusoków i wysłuchali ciekawych opowieści pani dyrektor, Jadwigi Czarny oraz pana Tadeusza Uczniaka. Było także w Psiej Dolinie wspólne ognisko z pieczeniem kiełbasek, na

którym pan leśniczy Mariusz, prezentował uroki miejscowej flory i fauny, a następnie częstował dzieci pysznymi oscypkami. Kolejne atrakcje to podziwianie Kopalni Soli w Bochni, zwiedzanie Krakowa szlakiem legend oraz zachwycanie się urokami Doliny Strążyskiej, Zakopanego i Chochołowa. Młodzież była również z wizytą w Urzędzie Gminy Bystra-Sidzina, gdzie goście wysłuchali ciekawej historii o naszym wiekowym pomniku przyrody, dębie Syryusza i maskotce gminy – żołędziowym ludziku o imieniu Syriusz, a następnie otrzymali upominki za aktywny udział w zorganizowanej wymianie uczniów. Kolejnym ciekawym miejscem, które udało się odwiedzić, była jednostka OSP w Bystrej

Podhalańskiej i prezentacja sprzętu strażackiego. Wiele emocji dostarczyła gra terenowa, przygotowana przez dyrekcję szkoły oraz harcerzy pod wprawnym kierownictwem drużyny Marcysi. Obozowy wyjazd zakończył pobyt w Termie Bania w Białce Tatrzańskiej.

Natomiast młodzież z naszej gminy podczas pobytu w Gminie Kępice miała możliwość zwiedzenia Malborka wraz z uczestnictwem w inscenizacji oblężenia zamku. Zwiedzanie Mini zoo w Przytoku, jazda konna oraz gra integracyjna z miejscowymi uczniami, to atrakcje zapewnione przez dyrektora szkoły w Przytoku. Centrum Edukacji i Promocji Regionu w Szymbarku było kolejnym miejscem, w którym nasi uczniowie mogli ciekawie spędzić czas. Zobaczyli tam między innymi Dom do góry nogami, najdłuższą deskę świata, wpisaną do książki rekordów Guinnessa, Dom Sybiraka, Wieżę Strażniczą, replikę pociągu, w którym wożono Sybiraków. W kolejnych dniach młodzież udała się do Centrum Nauki Xperyment w Gdyni, spacerowała po moście w Sopocie, zwiedzała Ustkę. Następnie dzieci relaksowały się podczas morskiego rejsu statkiem. Był również czas na plażowanie i łapanie promieni słonecznych. W ostatnim dniu swego pobytu w zaprzyjaźnionej gminie nasza młodzież spotkała się z panią burmistrz w Urzędzie Miejskim. Ciekawą atrakcją, przygotowaną dla naszych uczniów, było spotkanie z historią podczas zwiedzania Pałacu Bismarcka.

Gorące podziękowania dla nauczycieli, sprawujących opiekę nad uczestnikami kolonii, pracowników obsługi, stołówek, dyrekcji szkół, pracowników urzędów – wszystkich zaangażowanych w organizację wymiany za życzliwe przyjęcie i ugoszczenie młodzieży uczestniczącej w kolejnej (od 2007 roku) wymianie między naszymi gminami.

Te kilka dni z pewnością pozostanie na długo w pamięci uczniów z partnerskich gmin. (A.K.) Fot. SP w Bystrej Podhalańskiej

Zapraszamy na sierpniowe wydarzenia kulturalne

STOWARZYSZENIE TRADYCJA I NATURA W BYSTREJ SIDZINIE
SERDECZNIE ZAPRASZA
DO SPĘDZENIA NIEDZIELNEGO POPOŁUDNIA
W KLIMACIE ETNO NA IMPREZIE PLENEROWEJ

MIĘDZY DAWNYMI A NOWYMI CZASY
KTÓRA ODBĘDZIE SIĘ
13 SIERPNIA 2023 ROKU
GODZ. OD 14.00 DO 19.00
W SKANSENIE W SIDZINIE MUZEUM KULTURY
LUDOWEJ

CZEKAJĄ NA PAŃSTWA ATRAKCJE:

- rękodzieła artystyczne i ludowe
- zajęcia warsztatowe z twórcami
- potrawy kuchni regionalnej
- muzyka biesiadna w wykonaniu ZESPOŁU WALOR

Skansen w Sidzinie
Muzeum Kultury Ludowej

DOŻYŃKI GMINNE

20 SIERPNIA 2023 R.

10:40 - Formowanie korowodu dożynkowego obok remizy OSP w Bystrej Podhalańskiej

11:00 - Msza Święta w Kościele Parafialnym pw. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej
przemarsz na plac festynowy

12:30 - CZĘŚĆ OFICJALNA Z LICZNYMI ATRAKCJAMI

ORKIESTRA OSP BYSTRA
ORKIESTRA OSP SIDZINA

DJ

DMUCHAŃCE

**BYSTRA
PODHALAŃSKA**

„XXIV Juzyna Na Holi”

06 – 08 – 2023

Sidzina – Hala Krupowa
Oddział Związku Podhalan w Sidzinie
Serdecznie zaprasza na coroczne spotkanie Górali
Babiogórskich, Orawskich i Podhalańskich.

Program:
Godz. 11:00 – Uroczysta Msza Święta w Intencji Opieki Pana Boga Wszechmogącego nad Naszą Ojczyzną Polską i całym Światem / Kaplica Turystów Górskich na Okraglicy.
Godz. 12:00 – Anioł Pański na Holi.
Godz. 13:00 – Posiady przy Schronisku na Hali Krupowej:
-Występy artystyczne,
- Możliwość zakupu publikacji wydanej przez Związek Podhalan w Sidzinie „Wiara i tożsamość”/krótka prezentacja?

Patronat medialny:
• Zarząd Główny Związku Podhalan www.zwiazek-podhalan.com
• Podhalański Serwis Informacyjny www.watra.pl
Góral Info - www.goral.info.pl

Pytamy do Nas
Związek Podhalan Oddział w Sidzinie